

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lathcen egloga de moralibus lob quas Gregorius papa
fecit - Cod. Aug. perg. 134**

Lathcen

[S.l.], [9. Jh.]

Liber IX

[urn:nbn:de:bsz:31-10461](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-10461)

Super acervum peccatorum radices eius densabuntur & inter lapides commorabitur
Hic lapides homines radices occulte cogitationes sunt scirpus ergo inter la-
pides commoratur quia ibi rprocrita facit ubi mentis suae intentionem so-
lidat Nam cum a testationem percipere multorum ambit quasi in la-
pidum collectione subsistit

Si absorberit eum de loco suo negabit eum & dicet non nouit de loco suo
rprocrita absorbetur cum a presentis uitae fauoribus morte interueniente
separatur sed huic absorptum in mentis arbitrio negat sequi eum scire denuntiat

Haece est enim laetitia uiae ei ut rursus de terra alii germinetur ac si apte
dicat Veniente iudice nequaquam cognoscitur sed multiplicat supplicia
recipit quia elatus in sua iniquitate letatus est quod & in malis malis propagauit

Dsi non proiciat simplicem nec porriget manum malignus quia districtus
iudex in iudicio apparet & despectum simplicium glorificat & maligno-
rum gloriam confringit

Donec impleatur risu os tuum & labia tua iubilo Bene autem os risu im-
pleri dicitur & labia quia in aeterna patria cum iustorum mens in ex-
ultatione rapitur lingua incautum laudis eleuatur quod tunc uident
quantum dicere non ualent In risu iubilant quia ^{non} ex splendore sonant
quod amant hic autem donec psemper dicitur

Qui oderunt te induentur confusione iustorum hostes in extremo exami-
ne confusio induit quos undique deprimens reatus uestit

Et tabernaculum impiorum non subsistet quia utique uite fugientis amato-
res dum studioso in se presentibus construunt repente ad aeterna supplicia
rapiuntur

HUNC USQUE SENTENTIA. EICI AMICI.

Rincipit Liber nonus
Respondens iob & dicit Vere scio quod ita sit & quod non iustificatur
homo compositus deo quia bal dad sicut recte per inquisitionem dixerat
Nunquid deus supplantat iudicium bene haec contra prauos prolata beatus

Iob conspiciens p̄tinus adpbat dicens

Vere scio quod ita sit & quod non iustificatur homo compositus dō. homo enim subpositus dō iustitiam percipit compositus amittit. quia quisquis sedō comparat bono se quod acceperat priuat. Qui enim accepta bona sibi arrogat. suis contra d̄m bonis pugnet.

Suoluerit contendere cum eo. non poterit respondere ei unum pmille. Quid hoc loco unius appellatione nisi bene uiuendi initium. Quid millenari numeri amplitudine. nisi eiusdē bonae uitae perfectio designatur. Unum ergo pmille ei respondere non possumus. quia cum de bonae uitae perfectione extollimur. hanc nos nec inchoasse monstramus.

Sapiens corde est & fortis robore sapiens d̄s d̄r. quia occulta terrā subtiliter agnoscit. & esse fortis aduigetur quia ualenter cognita percipit.

Quis resistit ei & pacem habuit. Nullus utiq. unde summus ille angelicus sp̄s qui sub iectus dō stare potuisset & semetipsum repulsum patitur quia p̄nature suae inquietudinem foras uagatur. & primū homo quia auctoritatis praecepto resistit non pacem sed carnis contumeliā sentit.

Qui transtulit montes & nescierunt hi quos subuertit. In furore suo. Montes enim uertas transtulit cū p̄dicatores scōs a iudeis obduratione subtraxit. Sed hanc translationē montium hi nescierunt quid n̄i furore submersi sunt quia hebrei fecisse lucrū arbitratis q̄d p̄dicationis lūmā miserunt.

Qui commouit terrā de loco suo & columnae eius coarctent. De loco enim suo terra commota est cum plebs israhelica de iudaeae finibus euulsae est. Cuius tunc colūnae concusse sunt subductis ab ea aptis nec ipsi in ea uiuere p̄missis quia ab illa uitae predicatorum expulerunt.

Qui precipit soli & non ortur & stellas claudit quasi sub signaculo. Ori ri quippe ei solem noluit aqua p̄dicantiū animū deuertit & quasi sub signaculo stellas clausit quia dum p̄dicatores suos p̄ silentiū intra semet ipsos retenuit. Cecas in quorū sensibus caeleste lumen abscondit.

hinc est quod duo illi gemini predicatorum dilata morte subtracti sunt
Ut ad predicationis usum in fine reuocentur

Qui extendit caelos solus Solus ergo dominus caelos extendit qui secretis mira
dispensatione consilii predicatorum unde promisit in una gente oppri
mi in defectu immundi cardines dilatari

Et graditur super fluctus maris Cum enim se procelle persecutionis
erigunt miraculorum eius obstupefactione franguntur

Qui facit arcturum & oriona & radas quid autem arcturi nomine quin
caeli axe septem stellis constitutus fulget nisi ecclesia uniuersalis ex
primitur Arcturus enim semper uersatur & numquam mergitur
quia sancta ecclesia persecutiones iniquorum sine cessatione tolerat sed usque
ad mundi terminum sine defectu perdurat Post autem arcturum per oriona
subdit Oriona quippe in ipso pondere temporalis potestatis hie
malis oruntur Suo quoque exortu tempestates excitant & maria terrasque
perturbant Quid igitur post arcturum per oriona nisi magistri res de
signantur Quid uero sancta ecclesia ad statum molestiasque passuri ad caeli faciem
quasi in hieme uenerunt Perius autem radas subdit quae in caeli faciem cum
sol coloris sui uires exerce extenduntur Quid ergo post oriona per radum
nomine nisi doctores sanctae ecclesiae designantur qui sub ductis martiribus
iam eo tempore ad mundi notitiam uenerunt quo fides clarius elucet quoniam
in merito per radum appellatione signantur Crete enim per ratos pluuiam uo
cant & radas nomen appluuii acceperunt Illi ergo ad statum uniuersalis
ecclesiae quasi in caeli faciem ducti super arenam terram humani pectoris
predicationis umbres fuerunt Vir igitur sanctae redemptionis nostrae ordinem
admirans exclamat dicens Qui extendit caelos solus usque radas exten
dit & enim caelis dominus formauit arcturum quia in honorem deductis
apostolis in caelorum confirmatione fundauit ecclesiam firmatoque arcturo
fecit oriona quia roborata fide uniuersalis ecclesiae contra procellas in unum

* predicationis erigit pondus persecutionum uiuentium.

die dicitur martires edictisq orionib ptulit rades quia conualescentib con
tra aduersa martyrib adinfundenda ariditatem humanoru cordiu
doctrinam contulit magistrorum.

Et interiora austru hoc loco austru nomine feruor sci sps designatur
Interiora austrisunt occulti illi angelorum ordines quosimpl & calor
sci sps Illuc enim scorum anime peruemunt & quasi astra in abditi
occultantur

Qui facit magna & inscrutabilia & mirabilia quoru non est numerus
uidelicet magna uirtute inscrutabilia ratione innumerabilia mul
tiplicitate. Diuina ergo opera quae explere dicendo non potuit
facundius definiendo definiunt.

Suenerit ad me non uidebo eum & si abierit non intellegam. Accessus
enim di ad recessus a mente nam minime cognoscitur quousq reru
alternatum finis ignoratur quia & temptatione incertu est
utrum prob & antrucid & dedomif nequaqua cognoscitur utru
hic desertum remunerant an inuia nutriunt ut ad patria pducant

Si repente interroget quis respondebit ei. repente d sintrogat cu
nos ad distractionem sui examinis inopinato uocat. Cuius interrogati
oni respondere homo non sufficit quia si remota tunc pietate dis
citur in illo examine & iam iustoru uita succumbit

Uel quis potest dicere ei cur ita facis. Cu ergo scoru causa adprehendi
tur restat ut sub factis illius cum humilitate taceatur

Discuus resistere irae nemo potest. Vir igitur sc aspiciat quia nulli
us interuentu diuina ira restringitur cum in placabiliter excitatur
& dicat. discuus resistere irae nemo potest.

Sub quo curuantur qui portant orbem & subiectos quondam iudeos
districte deseris eterectas potestates gentiu misericordie fleccis

Sue qui portant orbem poss & angelice uirtutes intellegi quaerendi

- mundi curas administrant. Vir ergo sancti humilitatem omnes creature
conspiciens. tremente factus quodam modo dicit. Siquis infirmorum homi-
num tuis mirabilibus obuiat cuius formidini & uirtutes angelice se inclinant.
- Q**uanti sum ego ut respondeam ei & loquar uerbis meis tunc. **A**c sic dicit.
Creatura illa hanc considerare non sufficit quae carne non premitur
quam mente deus ego iudicis disputo qui pondere corruptionis angustor.
- Q**ui & iam si habuero quippiam iustum non respondebo sed meum iudicem depre-
cabor. quae sic dicit & si ad opus uirtutis ad uitam excreuero non exmentis
sed ex uena conualesco.
- E**t cum inuocantem exaudierit me non credo quod exaudierit uocem meam
quia mens ex ipsa sua mirabilitate fit trepida & per hoc quod nolens
patitur repulsam se abiectam quae suspicatur.
- I**nturbine enim conteret me. Peccator quisque inturbine atteritur & quiere-
tus in tranquillitate turbatur. In quo iam turbine idcirco iustus non
conteritur quia semper hic sollicitate metuit ne conteratur.
- E**t multiplicauit uulnera mea & iam sine causa. Nonnulli & enim prius ap-
fenti lucem subtrahunt quam ad proferenda bona actus uitae merita
perueniant. Quos quia a culpa originis salutis sacramenta non liberant
illuc ad tormenta perueniant quibus quodam modo sine causa uulnera
multiplicantur quia nihil ex propria uoluntate peccauerunt. Siue
de semet ipso beatus iob dixit & multiplicauit uulnera mea & iam sine
causa uulneratum enim sine causa asserens hoc de foras loquitur quod de
illo ueritas in occulto testatur dicens. Comouisti me aduersum eum ut affligerem.
- N**on cedit quiescere spiritum meum & implet me amaritudinibus. eum frustra.
Vir enim spiritum impletum se amaritudinibus asserit quia cum flagella exte-
rius tolerat. Illud est grauius quod de temptatione aduersarii in mi-
nis portat. sed in hac mitigat uim doloris considerata aequitate & po-
tentia ferientis. **S**i fortitudo quaeritur robustissimus est si aequitate

31
Iudici nemo pro me audet testimonium dicere. Ille quippe ^{uixit} causas examinat quia per alienum testimonium non explorat.

Si iustificare me uolueris os meum condemnabit me. Si innocentem ostendere prauum me conprobabit. ac si dicat. Quidde alius loquar testimonium quidem ferre non ualeo. **E**tiam si simplex fuero hoc ipsum ignorabit anima mea. ac si dicat. conditoris contra me iudicia quae temeritate re-

Ecce debet me uitae meae. tedeat iustum uiuere quia & operam ^{do} uitam non desinit querere & tamen eius de uitae suae meritum non ualeat inuenire. **U**num est quod locutus sum & innocentem

& impium ipse consumit ac si dicat. Hoc apud me uerbum cogitationis spectuli quia nec innocens si districte discatur apparebo. nec impius si apud me latere uolueris a summi examinis ac uimine abscondor. terte homo similiter consumit quia quauis in meritis succediuisset primum tamen culpe meritosque ad carnis

Si flagellat occidit semel. Nos enim qui & a domine interitum interpretabuntur. recessimus & carne ad puluere redimus. Poena duplemortis adstringimur sed si uenit ad nos si plura suam duplem nostram coniungat & et nos ab utraque morte liberare.

Et non de innocentium poenis rideat. quousque ergo electorum suorum uota dominus non compatiens distulit quid aliud quam poenis innocentium risit sed de innocentium poenis non risit cum ipse carne passibilis apparere dignatus est.

Terra data est in manus impii uultum iudicium eius operuit. Terra aurore deceptoris impius diabolus. qui cum iudicium ad mortem carnis eius excitat &. Cumque a pontificibus ministros tradidit. iste autem impius uultum manus ad terram tetendit. Iste autem ipsius uultum iudicium aperuit. quia corda persequentium ne auctorem suum cognoscerent malitiae nubilo uelauit.

Quod si non ille est. qui se ergo est. Ac si de populo persecutore dicat. Quis inquam
impius putandus est. Nisi ille populus qui ipsam pietatem persecutus est.

Dies mei uelociores fuerunt cursore. Omnes electi qui ante aduentum redempto
ris oratione. quasi in mundo quidam precursores fuerunt. Sed quia
ante redemptoris tempus est subtrahi praesident transire secursore uelo
cuis docent. Unde de eisdem diebus dicitur.

Fugerunt & non uiderunt bonum. Ac si dicat. ante expectatum
tempus elapsi sunt. quia ad redemptoris praesentiam uenire
nequuerunt.

Pertransierunt quasi naues poma portantes. Quid enim
antiqui patres nisi naues portantes poma extiterunt qui diuine incarnati
onis misterium prophetantes ipsi quidem speciei odore potiti sunt. sed
nobis fructum de eiusdem speciei perfectione detulerunt. Vel certe
quia naues cum poma portant haec paleis admiscunt ut ad terras inle
sa producant. Similes quia antiquorum dicta in eo quod misteria spirita
lis uitae denuntiant per infusam haec historiae scipulam seruant
& operum nobis fructum spiritus differunt.

Sicut aquila uolans ad caelum sic antiqui patres fuerunt qui creatoris
lucem erecta mente contemplati sunt. sed incarnandum hunc in fine
mundi praesentes quasi a solis radus oculos ad terram deflexerunt cuius
morte semetipsos refici atque reformari ad uitam nouerunt. sed nunc ad ui
daeorum quidem duritiam sermo conuertitur.

Cum dixerit nequaquam ita loquar commuto faciem meam & dolore tor
queor. Plebs quippe iudaica loqui ut prius noluit quae eum quem pre
dixerat negauit. Quae quasi commutata facie ab auctore non cog
noscat. quia perditam bonae conscientiae fide reprobat.

Verebar omnia opera mea sciens quod non paceres delinquenti. Quae bea
tus iob opera exercuit sacrae huius historiae textus ostendit. At aut

Recte peccatorum praecedentium dies comparantur nauibus poma portantibus

Uerebar opera mea & rē. ac si humili confessione diceretur. Quae aperte egerim uideo. sed quid in his latenter protulerim ignoro. Sciens inquit quod non parceres delinquenti. Delinquenti ergo dñs nequaquam parcat quia delictum sine uitiatione non deserit.

Sicut & sic impius sum quare frustra laboravi. Non quo hunc laborasse poenitet sed quo incertus eēt de premis & intē labores dolet.

Silotus fuero quasi aquis niuis & fulserit uelut mundissima manus meae. Aquae enim niuis sunt lamenta humilitatis quae perfectio humilitas quia ceteris uirtutibus p̄minet quasi p̄ magna meriti colorem candet. Notandum uero quod uir sc̄s non ait mundissime sed uelut mundissime manus meae. Quia quo usq; poena corruptionis astringimur quālibet rectis operib; ueram munditiā nequaquam adp̄hendim; sed imitam;

Tamen sordibus intingues me. Ac si dicat. quamuis lamentis superne dāpnationis infundar quamuis p̄ studia recte operationis exercear. Inuita tamen munditia uideo quia mundus non sum. Dñs autem dicit nos intingere sordibus intinctos sordibus demonstrare.

Et abominabuntur me uestimenta mea. uestimenta nomine t̄renum corpus exprimitur quo induta anima tegitur quae quodā modo dicitur ab^{om} abominabuntur me uestimenta mea id est abominabilem facient.

Neq; enim uiro qui similis mei est respondebo nec quime cū iudicio exequo possit audiri. Ac si dicat. In hoc exequo non audior quia & patet & cuncta quae facio & tamen ipse nescio per quanta reprehendor.

Non est qui utrumq; ualeat arguere & ponere manum suam in ambobus. Uir sc̄s redemptorē humani generis quia longe postuenturum considerat deplorans dicat. Non est qui utrumq; ualeat arguere & contra ille enī solus & hominem arguit nec derelinquit & & ponerent manum suā in ambobus & dō obstitit ne feriret qui manum suā in ambobus posuit quia unde reum recta docuit inde iracū iudicem placauit quae etiam corda delinquentium.

tuum mansuetudinem potius quam terrore correxit.

Auferat uirgam suam a me & pavor eius non me terreat. Per legem autem dominus uirga terruerat cum dicebat. Siquis haec uel illa fecerit morte moriatur: sed incarnatus uirga abstulit quia uias uitae per mansuetudinem ostendit.

Loquar & non timebo eum. Uir enim sanctus qui redemptorem humani generis uenire mittere conspicit non metum ad dominum sed affectum quasi ad patrem sumit.

Neque enim possum metuens respondere ei. Respondere homo benefici dei debet sed tamen respondere metuens non ualet. quia humani generis conditorem qui adhuc seruiliter formidat procul dubio non amat & uerba obsequia deo non reddidit sed ex timore ei & non potius ex amore

Tedet animam meam uitae meae. In tedium presentis dilecti seruitutis uitae fertur cum supernae dulcedinis amor accenditur.

Dimittam aduersum me eloquium meum. quasi pro se eloquiosus uitae qui praua quae gessit defendere conatur sed aduersum se eloquium dimittit qui accusare incipit quod errauit.

Loquar in amaritudine animae meae. Qui culpas suas detestans loquitur restat ut has non in gaudio sed in amaritudine anime loquat.

Dica deo nolime condempnare. qui peccatorem se in amaritudine animae assertit quid aliud deo quam me contempnatur dicat.

Indica mihi cur me ita iudices ac si flagellando me iudicas ostende quod futurum iudicium per haec flagella securum reddas siue scis uir peccat ut semet ipsum sibi iudex uindictae quatenus quod ille animam aduersando percutit hoc se flendo ipse castigat.

Numquid bonum tibi uidetur si calumniaris & opprimes pauperem ac si dicat. Tu qui summe bonus es noui quod bonum non estimas ut pauperem per calumniam opprimes. Non autem se innocentem sed pauperem dicit. nec districti iudicii innocentiam sed paupertatem suam abiciat.

Opus manuum tuarum. Ac si dicat impie obprimere non potes. que te fecisse gratum recordaris.

Et consilium impiorum adiuves. Malignorum utiq; spirituum quorum consilium dñs non adiuuit quia eorum temptationibus carnem iusti perdidit. animam nonne caute.

Numquid oculi carni tibi sunt aut sicut homo & tu uidebis. Numquid sicut dies hominis dies tui aut anni tui sicut humana sunt tempora ut quaeras iniquitatē meam & peccatū meū serueris ut scias quia nihil impium fecerim. Ac si humiliter requirens diceret. Cur me in tempore p flagella examinas quem apud te pfecte & ante tempora scisti. Cur culpas meas uerberibus in ceteris uogas quem per aeternitatis tuae potentia nec prius quam conderis ignoras cuius potentiae pondus exprimit dicens.

Cum nemo sit quide manu tua possit eruere. Ac si dicat. quid tibi restat nisi parcere cuius uirtuti nullus ual & obuiare.

Manus tue plasmauerunt me & fecerunt me totum in circuitu. & sic repente precipitas me. Ac si dicat. quia subiuisto exanime dignum n̄ est tue placationi qđ feci. Pensa misericorditer ne pereat qđ fecisti ea aū plasmatum propter internā imaginem retulit factum uero totum in circuitu in eo qđ ex carnis constat & indumento memorauit.

Memento queso quod sicut lutum feceris me. Si enim homo lutum est conditus quia quasi aqua infundit puluerē cū anima irrigat carnem.

Et in puluerem reduces me. Ac si aperte dicat. Memento queso quod per carnem a terra uenio & per eius interitum ad terrā tendo.

Nonne sicut lac mulsiisti me & sicut caseum coagulasti me. Pelle & carnibus uestisti me & ossibus & nervis conpegisti me. Plasmatus quippe homo sicut lutum factus est p pagatus autē sicut lac mulgitur semine & sicut caseum coagulatur in carne. Carnibus & pelle induitur ossibus neruisq; solidatur. Per lutum ergo prime conditionis qualitates per.

lac uero sequentis ordo conceptionis exprimitur. Quiper coagulationis incrementa ducitur ut paulisper in ossa roboretur

Vitam & misericordiam tribuisti ei. Vita quippe tribuitur cum malignissimis tibus benignitas aspiratur. Nunc autem de aspiratione animae sequitur seducta sine misericordia accipi nequaquam ualet. quia ad optinendam dñs iustitiae bona ^{noti} adiuuat nisi prius misericorditer ante actas nequitas non relaxet. Uel certe uitam nobis & misericordiam tribuit quia ea quae nos misericordia ad bene uiuendum preuenit & iam subsequente custodit de custodia sua sequitur

Et uisitatio tua custodit spiritum meum. humanum quippe spiritum uisitatio superna custodit. Cum adhuc uirtutibus ditatum uel flagello percussere uel conpungere amare non desinit. Unde sequitur

Licet haec celes in corde tuo tamen scio quia uniuersorum memineras

Acsidicat. Cur de me trepido qui & gentes uniuersas quia collo castro quod tamen in corde celas quia hoc adhuc aperto sermone non indicas sed qui uniuersorum memineras me procul dubio de uenia certum facis

Si peccauit & ad horam peperisti mihi. cur ab iniquitate mea mundum me esse non pateris. Ad horam dñs peccato parat cum reatum culpe concessis protinus fletibus deluit. Sed qui ab iniquitate nostra immundos nos esse non patitur quia uolentes quidem culpam fecimus sed nonnisi quam uolentes eius memoriam delectatione toleramus.

Et si impius fuero. ue mihi est & si iustus non leuabo caput saturatus afflictione & miseria. Impius namque ue habet & iustus miseria. Ac sidicat aut subtractus carnis desideris supplicio aeterno subicior. Aut repugnans inlicitis motibus poena praesenti crucior qui a labore certaminis liber non sum.

Et propter superbiam quasi leaenam capies me. Leaenam escam catulis querit. inhiat in foueam captationis ruit. Nam in tenere eius fit.

fouea Inqua pecus deponitur ut millam se eius appetitu proicere
 lae aena puocetur. Alia quoq fouea quae priori coheret effodi
 tur quae tamen ei inqua pecus est extreme partis apertione con
 uigetur. Inqua nimirum cauea ponitur ut leaena corruens qui ad
 super terroribus urgetur. Cum quasi in secreta parte foueae oc
 cultare se appetit caueam uolens intrare quae iam suas ponte info
 ueam corruit ut ad superiores partes circum septa uectibus in caueam
 redeat. Sic nimirum humana mens captae est in libertate arbitrii.
 condita quaedum nutrire desideria carnis appetit quasi leaena catulis
 escam quae suat. Atq inde deceptionis suae foueam cecidit quae sua
 dente hoste ad abum phibitum manum te tendit. Post foueam itaq
 nunc cauea patitur quae erepta ex eterno supplicio & praua liber
 tate sub celesti disciplina religatur. Recte ergo dicitur. & propter
 superbiam quasi leaenam capies me. Quia ad nunc inde hominem subdis
 ciplina suae correptionis deprimat. Unde transgressionem precepti non
 mens audacter in foueam saltum dedit

Reuersus qui emirabiliter me cruciaris. Ac sidicat. Relinquendo me
 nequaquam ad facis. quia insensibilem reddis. Sed cum reuerteris cru
 cias. quia dum te mihi insinuas quomodo sim lugendus demonstra

Instauras testes tuos contra me. Iestes enim qui per exercitium sciope
 ris testantur. quae electos secutura sunt premia ueritatis. Cuncta eni
 quae agunt electi. studiis nostrae prauitatis aduersa sunt.

Et multiplicis irata tua. eonobis iradi multiplicari dicitur quod ee multiplex
 indicatur.

Et poene militat in me. Consideratis quippe di testibus poene
 in nobis militat. quia dum miranda illorum facta conspici
 mus uitam. nostram que execorum nobis comparatione dis
 plicet cruciamus. ut quae quid in nobis polluerunt opera.

dilucent lamenta .

Quare deuulua eduxisti me . qui utinam consumptus essem ne oculus me uideret . Quod dicem prius protulit dicens . quare non in uulua mortuus sum quia hoc quoque quithic adhibet sub dens .

Fuisssem quae si non essem de uero translatus ad tumulum . Illic uerbis alius non aliter adiungit dicens . sicut ab ortu ^{abconditum} tuum . non subsisterem . uel qui concepti non uiderunt lucem . quia superius haec lata digessimus . exposita replicare de uero .

Numquid non paucitas dierum meorum finietur in breui . Cautum se ac sollicitum uiuere ostendit . quia breuitatem praesentis uitae . considerans non eius usum sed terminum conspiciat . ut ex fide colligat nisi esse quod transiens delat .

Dimitte ergo me ut plangam dolorem meum paululum . Ac sicut . Flagella tuce percussione tempera . ut moderatis doloribus aestimare mala quae patior flendo conualescam . 7

An te qua uada & non reuertar ad terram tenebrosam et operam mortis caligine . Quid autem terrae tenebrae nomine nisi tartari claustra signantur quae mortis caligo operuit quia damnatos quosque in perpetuum a uitae luce disiungit . Infernus autem terra dicitur quia quique ab eo captiui fuerint stabiliter tenentur . At autem . Ante qua uadam & re qui cul pam deflecurus est sed quia ad hanc qui plangere negligit uadit . Bene autem subditur et non reuertar quia nequa ultra misericordia parentes liberat quos semel in locis penalibus iusticia iudicantis dampnat .

Terram miseriae & tenebrarum . Miseria ad dolorem pertinet tenebrae ad caecitatem . Miseria autem & tenebrarum terra est quia in eo foris dolor curuat quos diuisos a uero lumine in caecitatis obscurat .

Vbi umbra mortis & nullus ordo . Obscuritas ad uisionis quia da natus quisque cum aeterno igne succenditur ab interno lumine separatus tenebratur quomodo autem nullus in se ordo supplicis dicitur in quibus profecto quisque

iuxta modum culpe cruciatur. Sed seorsum quantas confusio in damna-
torum mente subiungit quia ipsa quoque supplicia quae ordinata per iusti-
tiam ueniunt ordinata in corde morientium non sunt.

Et sempiternus horror inhabitans Inferni enim ignis tradit & in supplicio
dolorem sentiunt & in doloris angustia pulsati sepe pauore feruntur ut
& quod timent colorent & quod tolerant sepe pertimescant. hunc usque sententia
iob. **EXPLICIT LIBER NON. INCIPIT LIBER DECIMUS**

Respondens autem sophar na amathites dixit. Numquid multa loquitur
nonne ipse audiet? Nunc sophar na amathites uerba contumelios incho-
antur cum dicit. Numquid qui multa loquitur non exaudiet. Iustorum
uerba quamlibet pauca sonuerint iniqui multa sunt quia quo eorum uita
refecant auditum grauant.

Et uerbosus iustificabitur. Certum est enim quod uerbosus iustificari
nequeat sed bonum bene non dicitur quia non tenditur cui dicatur.

Tibi soli tacebunt homines & cum ceteros iriseris a nullo confutaberis. Impe-
rita mens ueritatis sentias grauitate tolerat & silentium poenam putat.
Atque omne quod rectum dicitur de decus suae inrisionis arbitratur. Inde
sophar quasi irideri se per increpationem doluit primum menciendo
subiungit dicens.

Dixisti enim purus est sermo meus & mundus sum in conspectu tuo. Quia
beati iob dictorum meminit. quae falsis hoc uoce illius in pinguae agnoscat.

Atque utinam deus loqueretur tecum & aperiret labia sua tibi. Labia sua deus
aperit cum uoluntatem suam hominibus per aperta iudicia ostendit.

Quasi ergo ad se iob sophar dicere est. Imperitiae tuae potius quam
poene compatior. Quia sola carnis prudentia predictum auertitatis
te spiritu uacuo agnosco. Si enim dei occulta iudicia agnosceres tam pecca-
tes contra illum sententias non sonares.

Ut ostenderet tibi secreta sapientiae. Publica sapientiae supne sunt.